

Wariant 1, Trasa śladami bohaterów „Potopu” i nie tylko...

Zbiórka: 21 października 2016, godz. 10:30-11:00. Skrzyżowanie ulicy Ratuszowej i Waleriana Łukasińskiego

Długość trasy: ok. 8 km

Warto wiedzieć:

- na cmentarzu kościoła M. B. Loretańskiej znajduje się symboliczny grób Rocha Kowalskiego;
- przez Bramę Straceń można wejść do muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej.
- po zamachu na Franza Kutscherę po odwiezieniu „Lota” i „Cichego” do Szpitala Przemienienia Pańskiego „Sokół” i „Juno”, pomimo że mieli nakazane porzucenie wozu po zabezpieczeniu rannych, postanowili wrócić samochodem na lewy brzeg Wisły. Na środku mostu nastąpiła wymiana ognia z Niemcami. Obaj, „Sokół” i „Juno”, ranni skoczyli do Wisły gdzie zginęli.
- na murze oporowym dawnego pałacu Kazanowskich jest umieszczona tablica upamiętniająca walkę imć Onufrego Zagłoby z małpami podczas szturm Warszawy w 1656 r.
- bramą cytadeli od ulicy Zakroczymskiej wchodzi się do Muzeum Katyńskiego;

Przebieg trasy:

Kościół M.B. Loretańskiej – park Praski – most Śląsko-Dąbrowski – Mariensztat – pl. Zamkowy – Świętojańska – Freta – Zakroczymska – Krajewskiego – Wybrzeże Gdyńskie – Krasińskiego – park Żeromskiego – park Kaskada.

Wariant 2, Trasa śladami Powstania Warszawskiego po Żoliborzu (z przewodnikiem)

Start: 21 października 2016, godz. 11:00, Mickiewicza róg Zajęczka – Pomnik ataku na Dworzec Gdański – Kobieta z Różą.

Warto wiedzieć:

- Trasa miejska, wąskimi uliczkami Żoliborza, kilkakrotnie przechodzimy większe ulice. Spacer potrwa około 2 godzin.
- W czasie spaceru poznamy historię konspiracji na Żoliborzu, spotkamy takie postacie jak Ludwik Berger, Alek Dawidowski, rtm. Pilecki, prof. Bartoszewski, gen. Okulicki, dowiemy się o warszawskich robinsonach, strażakach walczących w powstaniu, powstańczych rezydentach, pacyfikacji Marymontu i innych wydarzeniach, jakie miały miejsce na Żoliborzu w czasie okupacji oraz powstania warszawskiego.

Przebieg trasy:

- Pomnik ataku na Dworzec Gdański:

W nocy z 20/21 oraz 21/22 sierpnia 1944 oddziały powstańcze z Żoliborza oraz ze Starego Miasta dwukrotnie atakowały umocnione pozycje wzdłuż linii obwodowej w celu połączenia jednostek powstańczych z Żoliborzem i Kampinosem. Akcje zakończyły się niepowodzeniem. Zginęło około 500 powstańców

- Plac Inwalidów: Pomnik I Dywizji Pancernej gen. Maczka

Plac Inwalidów powstał w okresie budowania od podstaw Żoliborza w okresie międzywojennym. W czasie okupacji znajdował się na linii frontu. Poprzecinany okopami i barykadami, był punktem wyjściowym ataku na Dworzec Gdański. W pobliżu znajdował się szpital, gdzie, w wyniku ostrzału niemieckiego zginął jeden z najmłodszych warszawskich sanitariuszy – 11-letni Jędrus Sz wajkert. W tunelu pod placem i Aleją Wojska Polskiego przetrwali warszawscy robinsonowie. Na placu i w okolicy Niemcy po upadku powstania wybudowali kilka bunkrów zwanych Tobrukami, stanowiących część linii obrony Festung Warschau.

- Ulica Czarnieckiego. Znajdowała się tu rusznikarnia i tajna strzelnica Armii Krajowej. Po upadku powstania schronili się w niej i przetrwali do wkroczenia wojsk IWP warszawscy

robinsonowie.

- Fort Sokolnickiego. W okresie powstania znajdował się tu szpital powstańczy.
- Pl. Wilsona. Na placu Wilsona znajdował się punkt, skąd wywiezieni zostali złapani w pobliżu rtm. Pilecki i prof. Bartoszewski. Tu miała miejsce słynna akcja szczekackowa. Tu mieszkał ostatni dowódca Armii Krajowej, gen. Okulicki oraz znany warszawianista, Olgierd Budrewicz – uczestnik powstania walczący na barykadzie koło domu Spółdzielni Feniks. W reducie znanej jako Dom pod Matką Boską znajdował się powstańczy szpital i pralnia, gdzie zginęły opiekujące się rannymi siostry Zmartwychwstanki.
- Ulica Mickiewicza. W wybudowanym przed wojną Szklanym Domu znajdowała się kwatera głównodowodzącego powstaniem na Żoliborzu, płk. Mieczysława Niedzielskiego, Żywiciela. Reduta powstańcza w Domu spółdzielni Znicz broniła dostępu do Żoliborza Niemcom nacierającym od strony Potoku i Rudy.
- Ulica Cieszkowskiego. W czasie powstania znajdował się tu powstańczy szpital. W pobliżu znajduje się mogiła nieznanego powstańca, którego szczątki znalezione zostały w tym miejscu w latach 80-tych ub.w. po ekshumacji pozostawiono pomnik poświęcony oległym, nieznanym mieszkańcom Warszawy.
- Ulica Krechowiecka. Tu mieszkała Halina Grabowska "Zeta", uczestnik akcji Parasola na Koppego, wyższego dowódcę SS i Policji w Generalnym Gubernatorstwie. W pobliżu znajduje się dom, gdzie mieszkał Bronek Pietraszewicz "Lot", dowódca akcji i pierwszy wykonawca wyroku na Franzu Kutscherze 1 lutego 1944.
- Ulica Słowackiego. W tych okolicach działali i walczyli w czasie powstania żoliborscy strażacy oraz Batalion Żubr, utrzymujący pozycje w budynku szkoły pożarniczej do 30 września.
- Park Kaskada. Tu, w czasie tzw. pacyfikacji Marymontu, wraz z rannymi, którymi się opiekował, została przez Niemców zamordowana we własnym domu żona jednego z inżynierów pracujących w pobliskiej doświadczalnej stacji, Rumunka, Olga Przyłęcka.

„Bo to była Polka.”

Wariant 3, Trasa szlakiem Powstania Warszawskiego i wydarzeń II wojny światowej na warszawskich Bielanych (z przewodnikiem)

Start: 21 października 2016, godz. 11:00, Młociny – stacja metra. Czas przejścia: ok. 2 godz.

Warto wiedzieć:

- Trasa dotyczy historii i działalności zgrupowań powstańczych związanych z Puszcą Kampinoską oraz działających na Bielanach i Żoliborzu.

Przebieg trasy:

- Pomnik Warszawskie Termopile.

Pomnik ustawiony ku pamięci żołnierzy 30 Pułku Strzelców Kaniowskich poległych w obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku w bitwie pod Wólką Węglową.

Między Młocinami a wsią Placówka 1. Batalion 30. Pułku Strzelców Kaniowskich stanął do walki przeciwko niemieckiej 23 Dywizji Piechoty wspartej czołgami i ogniem 70. dział i opierał się przez trzy dni, ułatwiając tym samym przedostanie się do Warszawy przedzierającym się przez Puszcę Kampinoską żołnierzom Armii Pomorze i Poznań rozbitym w bitwie nad Bzurą.

W bitwie poległo 500 żołnierzy batalionu oraz ich dowódca mjr Kamiński.

- Cmentarz Żołnierzy Włoskich. Powstał w 1926 roku. Miejsce spoczynku 898 żołnierzy włoskich poległych na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej oraz 1415 poległych podczas II wojny światowej.
- Las Bielański. Pozostałości Fortu I Bielany. W pobliskiej okolicy znajdowało się położone na Młocinach lotnisko Bielany, miejsce akcji sabotażowej oddziału Osjan, atakowane w czasie powstania przez żołnierzy Grupy Kampinos.
- Las Bielański. AWF. Na terenie AWF w czasie wojny stacjonowały jednostki Luftwaffe. W okresie okupacji w pobliżu zginie drugi z pochowanych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach, Tadeusz Mirowski „Oracz”, podharc mistrz, kapral podchorąży, szef komórki motorowej warszawskich Grup Szturmowych.
- Mogiła Bolesława Starosty. Mogiła jest pusta, symboliczna, prawdopodobnie upamiętnia kogoś poległego w tym rejonie w okresie walk we wrześniu 1939. Brak bliższych informacji.
- Wywietrznik kolektora bielańskiego. Przez Las Bielański biegnie kolektor systemu kanalizacji Lindleya.
- Park Kępa Potocka. W okolicach dzisiejszego Mostu Grota we wrześniu 1944 roku

przeprowadzono jeden z desantów IWP mających na celu wsparcie jednostek powstańczych walczących w Warszawie,

- Park Harcerskiej Poczty Polowej. Harcerzy z Powstańczej Poczty Polowej upamiętnia głąz i park znajdujący się na terenie Rudy.
- Pomnik Brygady Wołyńskiej i Pomnik Ofiar rzezi na Wołyniu. Pomniki upamiętniają wydarzenia i ludzi działających w czasie II wojny światowej na Wołyniu.
- Kościół MB Królowej Polski. Na ścianach kościoła znajdują się tablice upamiętniające powstańcze oddziały walczące na Bielanach, Marymoncie i Żoliborzu.
- Park Kaskada. Tu, w czasie tzw. pacyfikacji Marymontu, wraz z rannymi, którymi się opiekował, została przez Niemców zamordowana we własnym domu żona jednego z inżynierów pracujących w pobliskiej doświadczalnej stacji, Rumunka, Olga Przyłęcka.

„Bo to była Polka.”

II dzień – sobota

Jedna z tras jednodniowych

Uczestników mieszkających w Warszawie prosimy o nocowanie w domach.